

Behoud door verandering

Peter Renard

Over twee jaar wordt de Grote Oorlog (1914-1918) herdacht. Miljoenen mensen uit vijftig landen lieten destijds het leven in de modder van de in onooglijke dorpjes in de Westhoek aangelegde loopgraven. Alleen al in de slag om Passendale sneuvelden in amper honderd dagen een half miljoen Britse en Duitse soldaten. Tot vandaag zakken nazaten uit alle hoeken van de wereld massaal af naar de frontzone tussen Nieuwpoort en Ieper om hun voorvaders te herdenken. Verwacht wordt dat vanaf 2014 nog meer belangstellenden de weg naar de Westhoek zullen vinden. In die streek wordt dan ook alles in gereedheid gebracht voor de herdenking van de oorlogsellende. Ook elders in Vlaanderen wordt de verjaardag voorbereid. De Vlaamse overheid, het provinciebestuur en de betrokken gemeenten dragen naar vermogen elk hun steentje bij aan het eeuwfeest.

De Vlaamse regering gaf de voorbije jaren vijftien miljoen euro subsidies aan 44 toeristisch-recreatieve infrastructuurprojecten die belangrijke overblijfselen van en herinneringen aan de Grote Oorlog voor het grote publiek toegankelijk moeten maken. Bij de belangrijkste verwezenlijkingen zijn het op 9 juni ll. heropende en volledig vernieuwde 'In Flanders Fields Museum Ieper', 100 jaar Poperinge achter het front, 'Zonnebeke, the legacy of Passchendaele' (het oorlogsmuseum met speciale aandacht voor de slag om Passendale), het bezoekerscentrum De Ganzenpoot aan het Albertmonument in Nieuwpoort, en de vernieuwing van de IJzertorensite en het IJzertorenmuseum in Diksmuide. Nog eens vijf miljoen euro wordt door de Vlaamse overheid voor publieksevenementen uitgetrokken.

In februari presenteerde minister van Onroerend Erfgoed Geert Bourgeois het resultaat van de twee jaar eerder uitgeschreven studieopdracht 'Herinneringspark 2014-2018'. Het Nederlands-Vlaams tijdelijke ontwerpteam Park 14-18 werkte het concept uit voor een cultuur-toeristisch project waarin het landschap van de Westhoek centraal staat. Bedoeling is de losstaande relictten en sites van de Grote Oorlog met elkaar te verbinden en in een breder kader te plaatsen. Het Masterplan kan als leidraad dienen voor allerlei initiatieven zoals de landschappelijke herwaardering van sites en relictten, en de bewegwijzering en bebording in de streek. Al werden de paarden wel enigszins achter de wagen gespannen, aangezien de projecten van het vijftien miljoen euro grote impulsfonds al waren geselecteerd nog voor het Masterplan was goedgekeurd. Op hun beurt brachten onderwijsinstellingen, overheidsdiensten en musea facetten van de geschiedenis en het met de oorlog verbonden erfgoed in kaart. Een aanzienlijk deel van dat onderzoek werd op 1 en 2 maart laatsleden gepresenteerd op een tweedaags symposium in Ieper over 'Het erfgoed van de Eerste Wereldoorlog in een ruimtelijk perspectief'.

De Westhoek maakt zich op voor de honderdste verjaardag van de Eerste Wereldoorlog (1914-1918). Maar hoe er op ruimtelijk gebied met het erfgoed en het mooie landschap in de streek moet worden omgegaan, is nog niet duidelijk.

Versillende sprekers op het symposium in Ieper deelden de wens dat het landschap van de Westhoek niet zou worden bevroren, maar dat veranderingen die creatief met het erfgoed omspringen net zouden worden gestimuleerd.
[FOTO: WESTTOER]

